

PERUSTUSLAKIVALIOKUNNAN LAUSUNTO 16/1998 vp

Hallituksen esitys laiksi valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta

Talousvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 12 päivänä toukokuuta 1998 lähettäessään hallituksen esityksen 51/1998 vp laiksi valtion vakuusrahastosta annetun lain muuttamisesta valmistelevasti käsiteltäväksi talousvaliokuntaan samalla määrännyt, että perustuslakivaliokunnan on annettava asiasta lausunto talousvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöneuvos Seppo Tanninen, valtiovarainministeriö
- professori Olli Mäenpää
- professori Ilkka Saraviita.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan valtion vakuusrahastosta annettua lakia muutettavaksi siten, että rahastoon perustetaan toimiohjelauslaitos. Sen tehtävänä on antaa omaisuudenhoitoyhtiöitä sitovia toimiohjeita erityistarkastusten perusteella ajettavissa vahingonkorvaus- ja rikosoikeudenkäynteihin liittyvissä asioissa sekä vahvistaa omaisuudenhoitoyhtiöiden ylivelkaantuneiden

luottoasiakkaiden saatavien perintää ja velkajärjestelyjä koskevat periaatteet.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen, kun se on hyväksytty ja vahvistettu.

Esitykseen ei sisälly säätämisperusteita.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Lautakunnan valtaa antaa toimiohjeita voidaan pitää valtiosääntöoikeudellisesti huomionarvoisena seikkana lainsäädäntövallan delegointia koskevan käytännön kannalta. Valtion vakuus-

rahaston omaisuudenhoitoyhtiöön kohdistama valvonta on kuitenkin päälähteenään valtion omistajana harjoittamaa valvontaa. Sitovana pidettävän toimiohjeen antaminen lain 1 §:n 4 momentin alkuosassa tarkoitettulle omaisuudenhoi-

toyhtiölle jää näin ollen sen määräysvallan piiriin, joka valtiolle kuuluu oikeudellisesti katsottuna yksityiseen rinnastettavana omistajana. Tästä syystä kysymys lainsäädäntövallan delegoinnista ei ole nyt valtiosääntöoikeudellisesti merkityksellinen.

Jos toimiohje tulee annettavaksi lain 1 §:n 4 momentissa tarkoitettulle muulle osakeyhtiölle, joka ei ole valtion tai vakuusrahaston määräysvallassa, toimiohjeella ei voi olla samaan tapaan tätä yhtiötä sitovaa merkitystä kuin sillä omaisuudenhoitoyhtiölle on. Näin ymmärrettynä tämäkään sääntely ei ole valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen.

Valtiosääntöoikeudellisen virkamieshallintoperiaatteen näkökulmasta on asianmukaista, että esityksen perusteluissa todetaan toimiohjelautakunnan jäsenten toimivan virkavastuulla. Valiokunta ehdottaa harkittavaksi tämän asian mainitsemista itse lakitekstissä.

Lausunto

Edellä esitetyn perusteella perustuslakivaliokunta kunnioittavasti esittää,

että lakiehdotus voidaan käsitellä valtiopäiväjärjestyksen 66 §:ssä säädetyssä järjestyksessä.

Helsingissä 19 päivänä toukokuuta 1998

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Ville Itälä /kok
vpj. Johannes Koskinen /sd
jäs. Esko Helle /vas
Gunnar Jansson /r
Valto Koski /sd
Heikki Koskinen /kok

Jorma Kukkonen /sd
Osmo Kurola /kok
Jukka Mikkola /sd
Riitta Prusti /sd
Veijo Puhjo /va-r
Maija-Liisa Veteläinen /kesk.